

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична онлайн-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА, ПСИХОЛОГІЇ ТА
ПЕДАГОГІКИ В УМОВАХ ВІЙНИ»
13-14 квітня 2023 року**

Біла Церква
2023

ЗМІСТ

Секція 1 Теоретичні, історичні, філософські, соціологічні аспекти права

Бровко Н.І. Проблемні питання становлення і розвитку громадянського суспільства в Україні під час збройної агресії РФ.....	6
Мельник Л.М., Грек І.М. Трансформація цінностей українців під час російсько-української війни	8
Росавицький О.О. Злочин та злочинність як філософська категорія соціально-правового явища.....	10
Лісний І.А. Історико-правовий аспект становлення фондових ринків.....	12
Терещук М.М. Фінансова відповідальність в європейських країнах.....	15
Самойлович А.А. Окремі аспекти безпеки навчального процесу в умовах воєнного стану.....	17

Секція 2 Сучасні проблеми правового регулювання в галузі конституційного, адміністративного, інформаційного, фінансового, кримінального, кримінально-процесуального, кримінально-виконавчого та міжнародного права в умовах війни

Ковальчук І.В. Проблемні юрисдикційні аспекти в галузі кіберправа.....	19
Тимошук О.Г. Окремі аспекти державного регулювання організації нотаріальної діяльності в Україні в умовах воєнного стану.....	23
Сімакова С.І. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими жінками.....	26
Димитрієва Т.В. Особливості внесення змін до статті 69 Кримінального кодексу України під час воєнного стану.....	29
Ясінська М.Г., Кучак О.Є. Фіксування воєнних злочинів проти довкілля України.....	31
Отрадна М.О., Кучак О.Є. Презумпція невинуватості як головний принцип кримінального процесу.....	35
Богданович О.В., Кучак О.Є. Особливості кримінального процесу в умовах воєнного стану.....	37
Дуфенюк О.М. Баланс між юридичною освітою та вимогами практики кримінального провадження.....	40
Гутник А.В. Колабораційна діяльність у закладах освіти: спосіб вчинення злочину.....	43
Павленко Т.А. Обмеження права на свободу пересування в умовах правового режиму воєнного стану: деякі аспекти.....	46
Голіна В.В. Безпека дорожнього руху в Україні: залишається невирішеність проблеми запобігання їй.....	49
Поляруш-Сафроненко С.О. Принцип конституційності та законності добровільного об'єднання територіальних громад.....	52
Коршак В.С., Сушицька Ю.О. Доступ до публічної інформації в умовах війни	56
Ярошевська Т.В. Актуальні питання розвитку в умовах війни сфери трансферу інноваційних технологій.....	60
Макарчук В.В. Удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони.....	64
Нікітенко О.І. Деякі питання адміністративно-правової легітиматії поліцейської діяльності.....	66

3. Бровко Н.І., Сімакова С.І. Молодіжні організації та їх вплив на формування правосвідомості особистості. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки. Том 31 (70). Ч. 1. № 2. 2020. С.24-29.

4. Громадянське суспільство України: політика сприяння та залучення, виклики та трансформації : аналіт. доп. / [Яблонський В. М., Бекешкіна І. Е., Гелетій М. М. та ін.] ; за заг. ред. О. А. Корнієвського, Ю. А. Тищенко, В. М. Яблонського. К. : НІСД, 2019. 112 с.

УДК 17.022.1:355.01

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Мельник Л.М.,

кандидат політичних наук, доцент, завідувач кафедри філософських та політичних наук

Грек І.М.,

асистент кафедри філософських та політичних наук

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Війна – це випробування для кожної людини і суспільства в цілому. Людина стикається із екстремальними умовами, які вимагають від неї швидких та важливих рішень та змінює погляди на світ. Війна перевіряє людину на сильність та стійкість, її здатність протистояти випробуванням та зберігати свої цінності навіть у найскладніших ситуаціях. З іншого боку, війна може призвести до втрати цінностей та духовних принципів. У ситуації війни, люди можуть допустити жорстокість та насильство, які раніше вони б не приймали. Війна може стати причиною руйнування традиційних цінностей та моральних норм, що відбувається під впливом сильного емоційного напруження, стресових ситуацій, страху. Досліджуючи проблему страху видатний німецький філософ К. Ясперс зазначав, що «страх посилюється у свідомості неминучості зникнути як втрачена точка в порожньому просторі, адже всі людські зв'язки значимі лише в просторі» [1]. Мислитель вважав, що простір та час є фундаментальними категоріями для існування людини, оскільки тільки в просторі та часі людина може відчувати зв'язок з іншими людьми та зовнішнім світом.

У війні, кожна людина відчуває небезпеку втрати своєї точки у просторі та часі, оскільки звичний світ порушується, а досвід втрачає свою значимість.

Згідно з Ясперсом, страх може бути перетворений на особистісний розвиток, якщо людина зможе знайти спосіб зберегти свою точку у просторі та часі. К. Ясперс підкреслював, що в умовах війни страх може бути особистісним випробуванням для людей, які мають знайти спосіб зберегти свою ідентичність та значення у порушеному світі.

Російсько-українська війна, яка триває з 2014 року не лише суттєво вплинула на політичну та економічну ситуацію в Україні, але й сильно вплинула на цінності українців.

Із початку повномасштабного вторгнення росіян до України можемо спостерігати патріотизм та національну свідомість. Переважна більшість громадян України вважають за необхідне захищати свою країну від зовнішньої агресії та протистояти російській агресії. За даними Мюнхенського індексу безпеки-2023 майже 90 % українців готові продовжувати боротьбу проти російської агресії навіть у найгіршому сценарії розвитку подій. Так, 95% респондентів заявили, що Україна має боротися в разі продовження регулярних бомбардувань росією; 91% - в разі використання РФ тактичної ядерної зброї над Чорним морем; 89% - в разі використання росією тактичної ядерної зброї на полі бою і стільки ж – якщо росія скине ядерну бомбу на мирне українське місто. Лише 6% українців, за даними дослідження, відчують себе не готовими протистояти вторгненню росії [2].

Яскравим свідченням незламності українського духу – це здатність згуртуватися на захист незалежності держави, тут виявилася людяність, сміливість, солідарність. Можемо сьогодні спостерігати значну підтримку пересічними українцями військових, волонтерів у боротьбі з російською агресією. Показовим прикладом також є доброзичливе ставлення до внутрішньо переміщених осіб, намагання взаємодопомоги.

Для українців важливо стало збереження своєї національної ідентичності та культури. Ми прагнемо захистити українську мову, традиції та історію. Так, реалії часу показали, що путінська впевненість про підтримку російськомовним українцем Сходу та Півдня «русского міра» розбилися вщент. Натомість багато жителів цих регіонів перейшли з російської мови на українську мову. Як свідчить опитування Центру «Социс» «Ситуація в Одеській області – червень 2022», проведене 9–14 червня 2022 р. методом телефонного інтерв'ю САТІ (Computer Assisted Telephone Interviewing) з використанням планшетів. Вибірка – 1200 респондентів. Серед жителів цього регіону спостерігаються українськоцентричні настрої. Так, близько 63% опитаних були готові до збройного спротиву проти російських військ і 91% респондентів пишаються своїм українським громадянством. Водночас, за результатами опитування, переважна більшість опитаних (88%) повідомила про різке погіршення своїх оцінок вищого російського керівництва і близько 80% респондентів значне посилення негативного ставлення до росіян у цілому. Відзначаючи такий різкий поворот в оцінках жителів регіону, в якому історично був доволі високим рівень проросійських sentimentів, можна говорити про істотний зсув у бік патріотичних українськоцентричних та одночасно антиросійських орієнтацій у масовій свідомості українців загалом [4]. Відомо, що мова є важливим елементом національної ідентичності та сприяє збереженню культурної спадщини. Крім того,

мова може впливати на сприйняття та мислення людей, формувати їх світогляд та культурні цінності. Таким чином, російська культура, яка нав'язувалася українцям протягом століть, нині стала похованням на українських землях. Українська мова, культура стала цікавою навіть і для іноземців. Так, на онлайн-платформі для вивчення іноземних мов «Duolingo» за перший тиждень повномасштабної війни кількість людей, які хочуть вивчити українську, зросла на 200%. Як зазначається у статті на сайті Український інститут книги: «Нас цитують, нас ставлять у приклад. На нас рівняються, надихаються нами. Чисельність людей, які хочуть вивчити українську у світі зросла більш ніж у 5 разів. Фраза про руський корабель, якою зустріли агресора захисники Зміїного, лунає зі сцен, парламентських трибун і навіть церковних кафедр» [3].

Також важливою цінністю для багатьох українців є мир та безпека. Українці відчують загрозу з боку росії та тимчасово окупованих територій, тому мир та стабільність є дуже важливими для них.

Як свідчить Мюнхенський індекс безпеки-2023 65% українців побоюється, що поза НАТО Україна ніколи не буде в безпеці, що підтверджується тим фактом, що українці набагато менше вірять у захист ЄС, ніж у НАТО. 83% респондентів вважають, що безпеки та миру не буде доти, доки путін перебуває при владі в кремлі. Також українці вбачають загрозу у путінському режимі і вказують, що їм потрібні гарантії безпеки Заходу [2].

Отже, нині в умовах жахливої війни, страждань, український народ виявив свою високу міру ресурсності та волелюбності, прагнення до свободи та перемоги над агресором.

Список використаних джерел:

1. Ясперс К. Суть і призначення історії. URL: https://docs.google.com/document/d/15hMtxDu5f1abuFclnxOGHhB_UiZ-8WZI8g8eYlk6bgw/edit?hgd=1
2. Munich Security Index 2023. URL: <https://securityconference.org/en/publications/munich-security-report-2023/spotlight-ukraine/>
3. Український інститут книги. URL: <https://ubi.org.ua/uk/news/kategoriya-2/zgurtovanist-solidarnist-nezlamnist>
4. Ситуація в Одеській області – червень 2022. URL: <https://socis.kiev.ua/ua/2022-06-20/>

УДК 340.5

ЗЛОЧИН ТА ЗЛОЧИННІСТЬ ЯК ФІЛОСОФСЬКА КАТЕГОРІЯ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЯВИЩА

Росавіцький О.О.,

старший викладач кафедри конституційного права та